

Isparta Otizm Kongresi
Şubat - 2021

Türkiye'deki Otizm Literatürünün Bibliyometrik Analizi

Emrah Gökay ÖZGÜR

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı

Türkiye'deki Otizm Literatürünün Bibliyometrik Analizi

Emrah Gökay ÖZGÜR

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı

GİRİŞ

Otizm, karşılıklı sosyal iletişim ve etkileşimdeki yetersizlikler; tekrarlayıcı, davranışlar ile karakterize nörogelişimsel bir bozukluktur. Dünya genelinde son yıllarda otizm vakalarında ciddi artış gözlenmektedir. Bir zamanlar 10 bin çocukta bir görülen otizm, günümüzde Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre 160 çocukta bir görülmektedir. Bu oran bazı ülkelerde ciddi boyutlara ulaşmıştır. Örneğin Hong Kong' ta 27 çocukta bir, Güney Kore' de 38 çocukta bir, Amerika' da ise 54 çocukta bir görülmektedir. Ülkemizde ise yaklaşık 0-14 yaş grubundaki her 130 çocuktan birine otizm teşhisi konmaktadır. Bununla birlikte otizm ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalarda da ciddi bir artış meydana gelmiştir. Bu çalışmada da amaç, ülkemizde otizm ile ilgili yapılan çalışmaların değerlendirilmesi ve belirli parametrelerde dünyadaki çalışmalarla karşılaştırılmasını yapmaktır.

MATERYAL VE METOT

2000 ve 2020 yılları arasında ülkemizde otizm ile ilgili yapılan çalışmalar Web of Science (Wos, Core Collection database, Clavariate Analytics) veri tabanından elde edilmiştir. Çalışma başlığı ve anahtar kelimeler üzerinden “autism”, “autistic”, “autism spectrum disorder” ve “ASD” kelimeleri ile tarama yapılmıştır. Elde edilen çalışmaların bibliyometrik analizleri ve ağ görselleştirme haritaları için VOSviewer 1.6.16 paket programı kullanılmıştır. Ağ görselleştirme haritalarında dairenin büyüklüğü çalışma sayısını, çizgilerin kalınlığı ilişkinin gücünü ve dairelerin renkleri de kümeleri göstermektedir.

BULGULAR

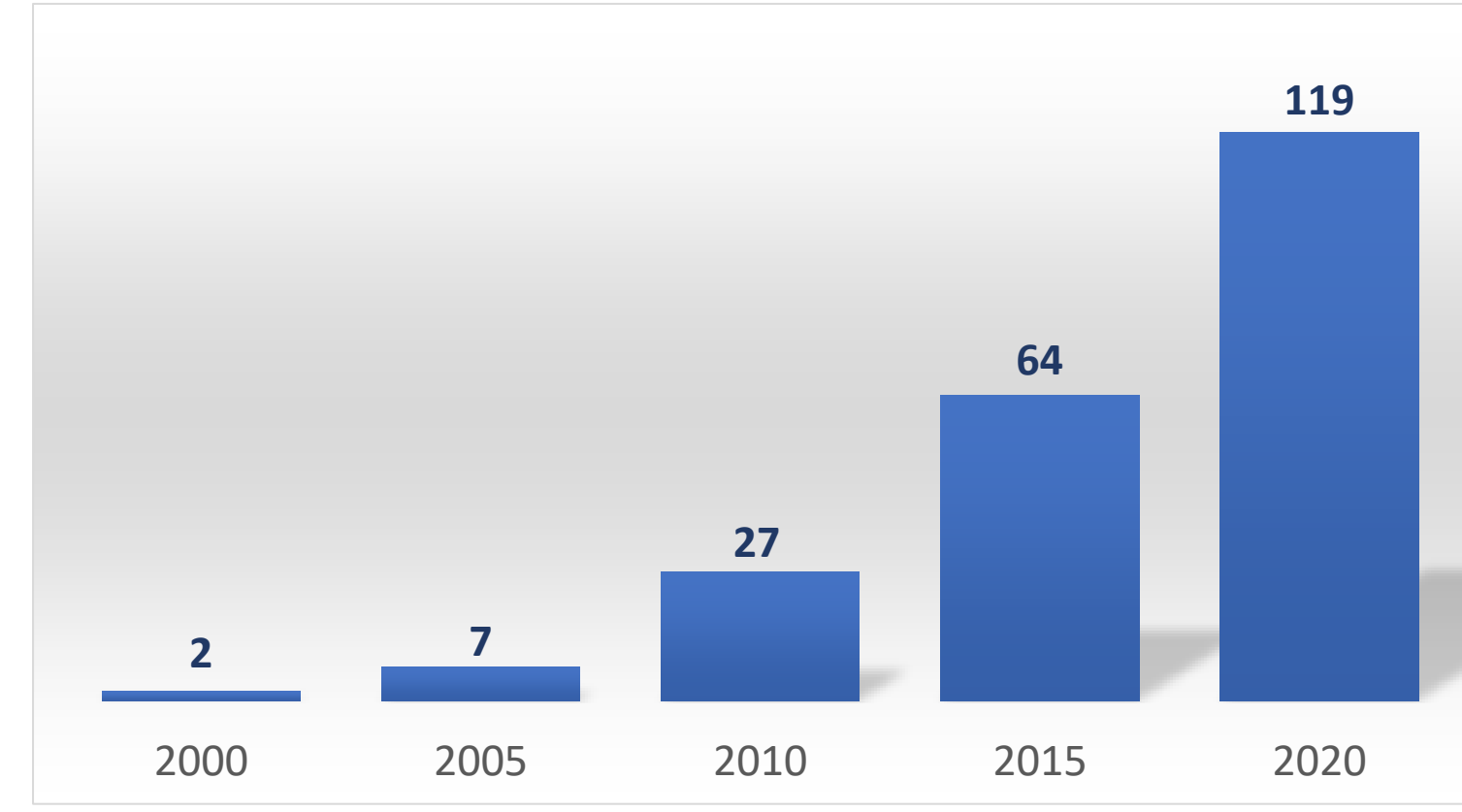
2000-2020 yılları arasında dünya genelinde 112 ülkede otizm ile ilgili 55119 çalışma yapılmıştır. Türkiye' de ise belirtilen tarihler arasında 786 çalışma yapılmıştır. Türkiye otizm konusunda en çok çalışma yapan 14. ülkedir. Dünya genelinde bu konuda en çok çalışma yapan ülkeler ise Amerika, İngiltere ve Kanada'dır. Türkiye'de yapılan çalışmaların 592 tanesi makale, 40 tanesi ise derlemedir. Bu 786 çalışmanın 700'ü İngilizce, 86'sı ise Türkçe olarak yayınlanmıştır. İngilizce olarak yayınlanan 700 çalışmanın ortalama atıf sayısı 12,86 iken Türkçe olarak yayınlanan çalışmaların ortalama atıf sayısı 1,91' dir. Ülkemizde en çok çalışma yapan kurumlar ise Anadolu Üniversitesi (95), İstanbul Üniversitesi (82), Ankara Üniversitesi (55), Hacettepe Üniversitesi (55) ve Marmara Üniversitesi (36)'dir. Dünya genelinde ise en çok çalışma yapan kurumlar University of California System, University of London ve Harvard University'dir.

SONUÇ

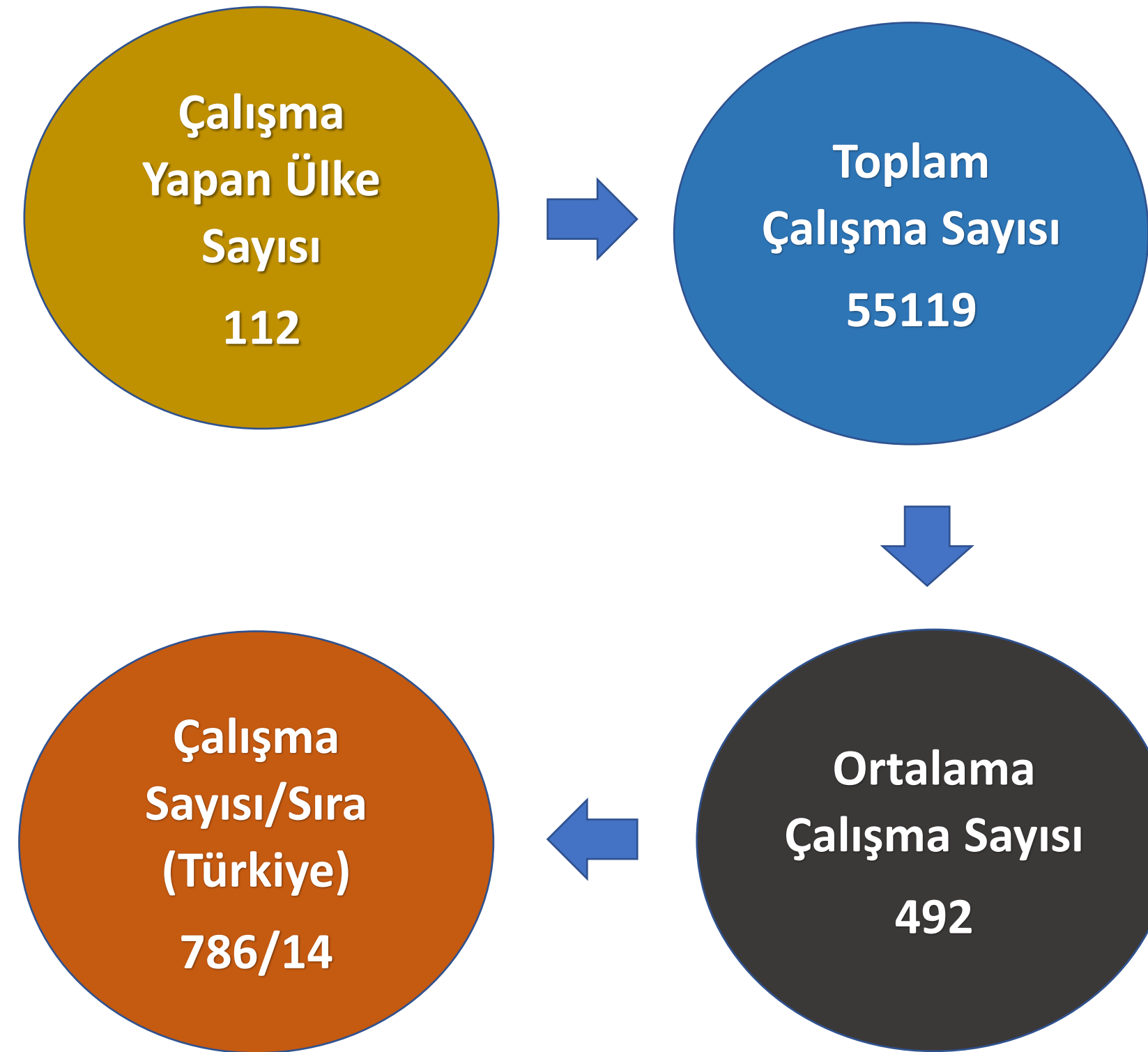
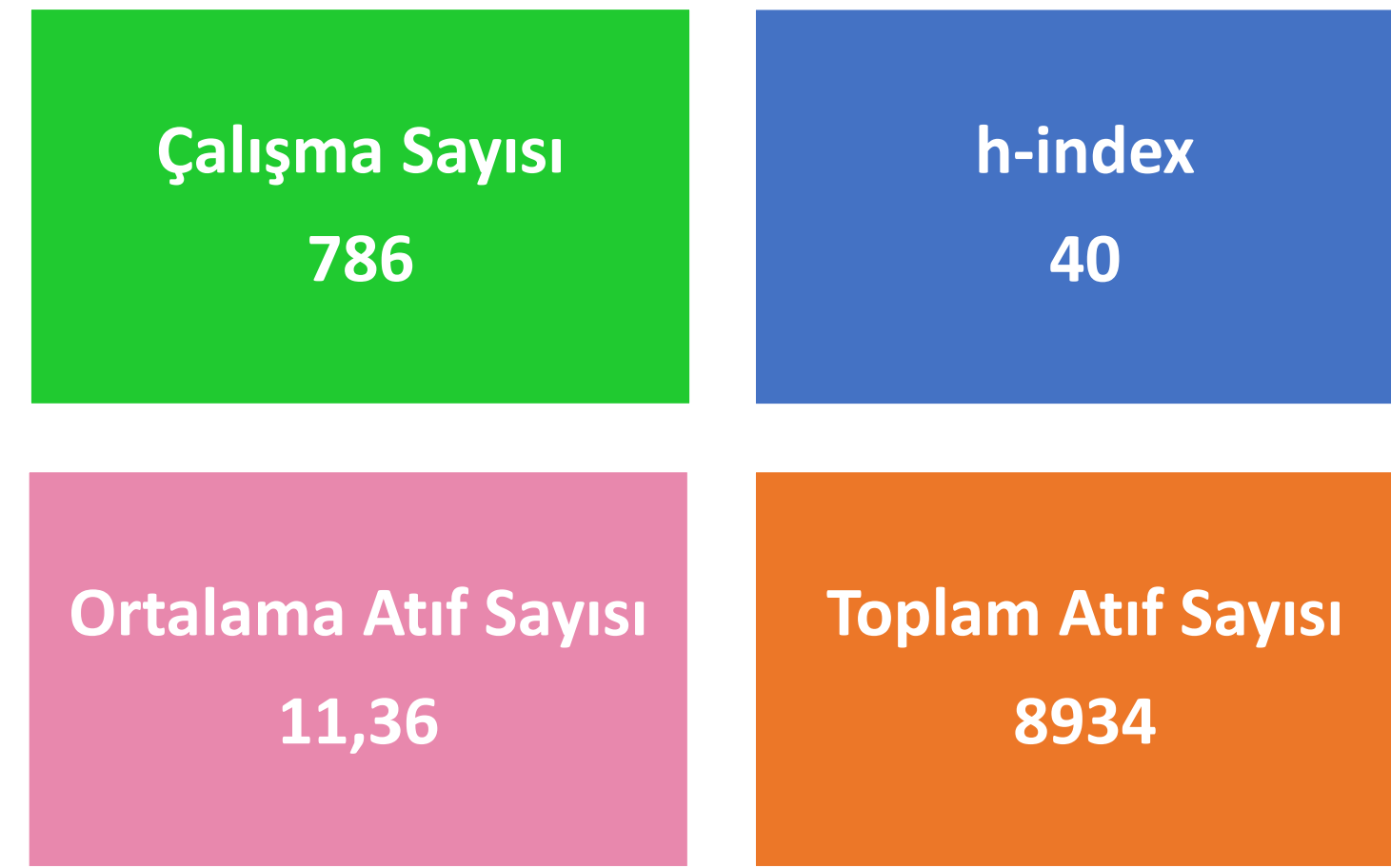
Bu çalışmada 2000 – 2020 yılları arasında otizm ile ilgili Web of Science veri tabanında yer alan çalışmaların bibliyometrik analizleri yapılarak bu alanda çalışan kişilere yön gösterecek önemli bilgiler verilmiştir.

REFERANSLAR

1. Efllein J. Countries with the highest rates of autism among children worldwide as of 2020. Erişim adresi: <https://www.statista.com/statistics/676354/autism-rate-among-children-select-countries-worldwide/> (Erişim Tarihi: 05.01.2021).
2. Geschwind DH. Advances in Autism. Annu Rev Med. 2009; 60: 367-380. doi: 10.1146/annurev.med.60.053107.121225.
3. Matson JL, Rachel LG. Diagnosing young children with autism. Int J Dev Neurosci. 2014; 39:44-8. doi: 10.1016/j.ijdevneu.2014.02.003
4. Pitchard A. Statistical bibliography or bibliometrics. Journal of Documentation 1969; 24:348-349.
5. Sweileh WM, Al-Jabi SW, Sawalha AF, Zyoud SH. Bibliometric profile of the global scientific research on autism spectrum disorders. Springerplus. 2016; 2:5(1):1480. doi: 10.1186/s40064-016-3165-6.
6. Van Eck NJ, Waltman L. Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. Scientometrics. 2010.84:523-538. doi: 10.1007/s11192-009-0146-3.

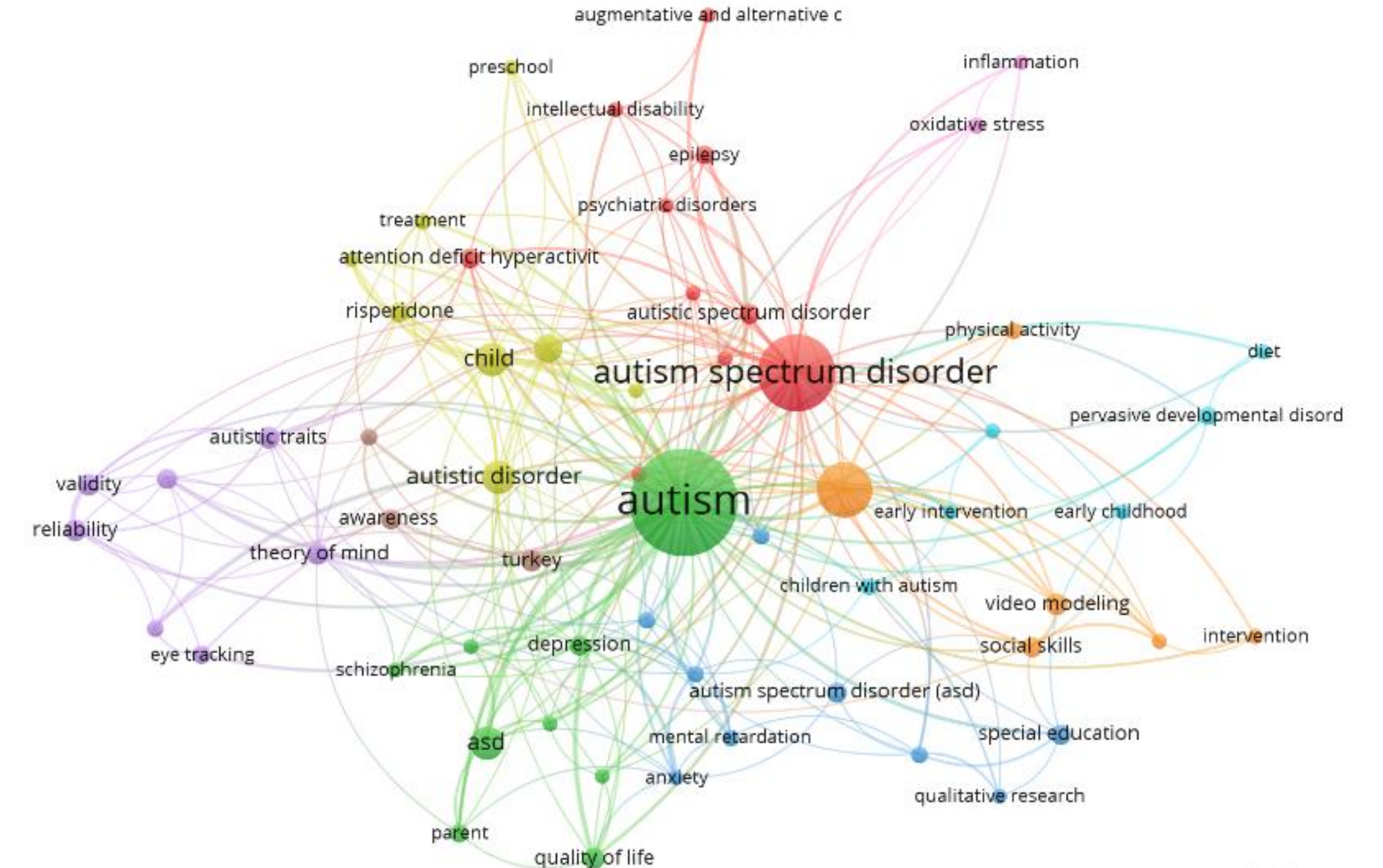

Şekil 1. Yıllara Göre Yayın Sayıları

Tablo 1. En çok yayın yapan ilk 5 yazar, kaynak ve kurum

	Yayın Sayısı	h-index	Ortalama Atıf Sayısı	Toplam Atıf Sayısı	
Yazar	Mukaddes NM.	30	15	42,40	1272
	Hergüner S.	16	7	13,63	218
	Yanardağ M.	14	5	11,07	155
	Köse S.	13	7	8,31	108
	Yılmaz İ.	13	5	13,62	177
Kaynak	Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi	28	3	1,14	32
	Journal of Autism and Developmental Disorders	27	9	9,26	250
	Anadolu Psikiyatri Dergisi	26	2	1,46	38
	Journal of Child and Adolescent Psychopharmacology	19	6	7,32	139
	Psychiatry and Clinical Psychopharmacology	17	2	0,88	15
Kurum	Anadolu Üniversitesi	95	15	7,05	670
	İstanbul Üniversitesi	82	21	23,21	1904
	Ankara Üniversitesi	55	7	3,82	210
	Hacettepe Üniversitesi	55	10	16,69	918
	Marmara Üniversitesi	36	5	2,89	104

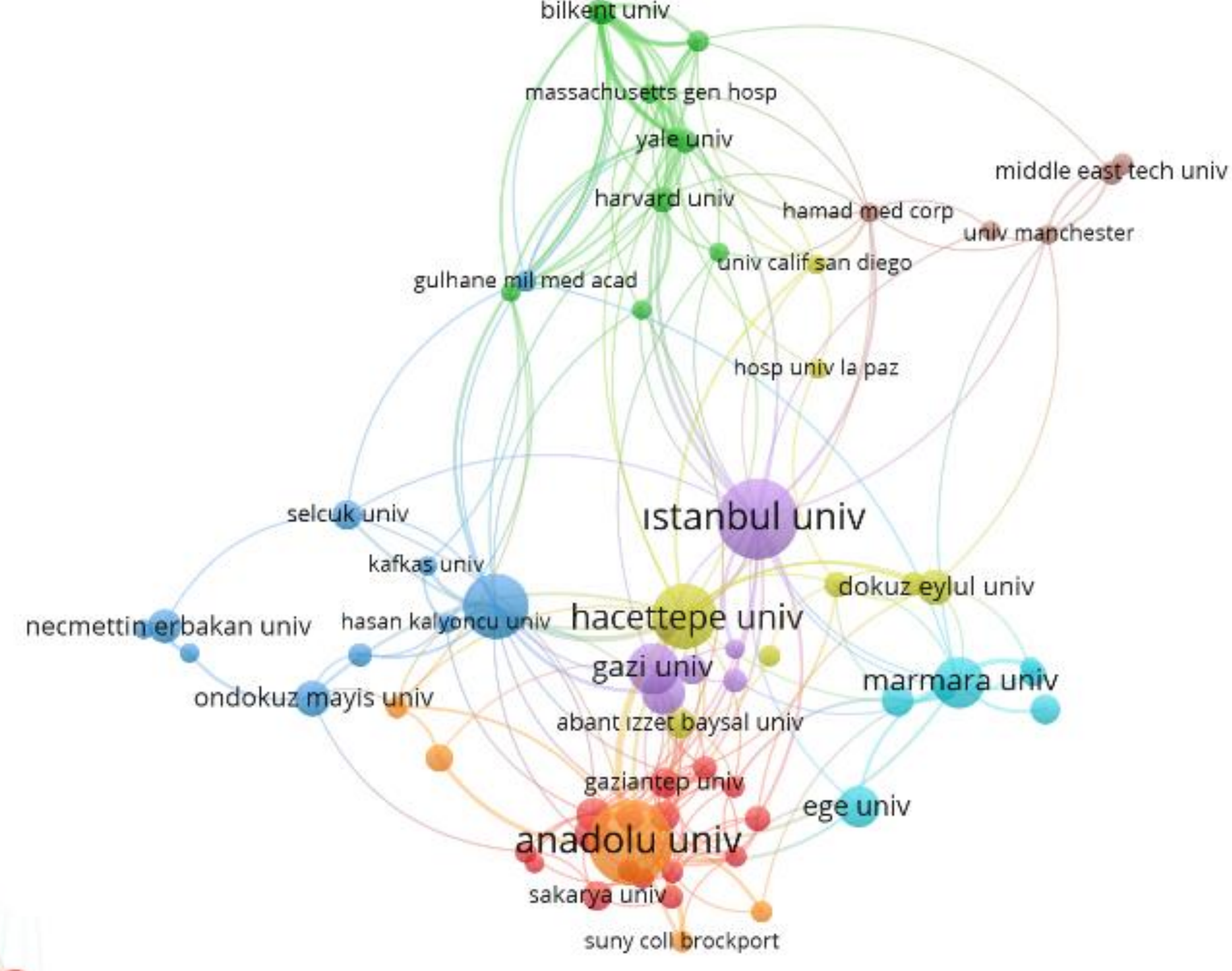
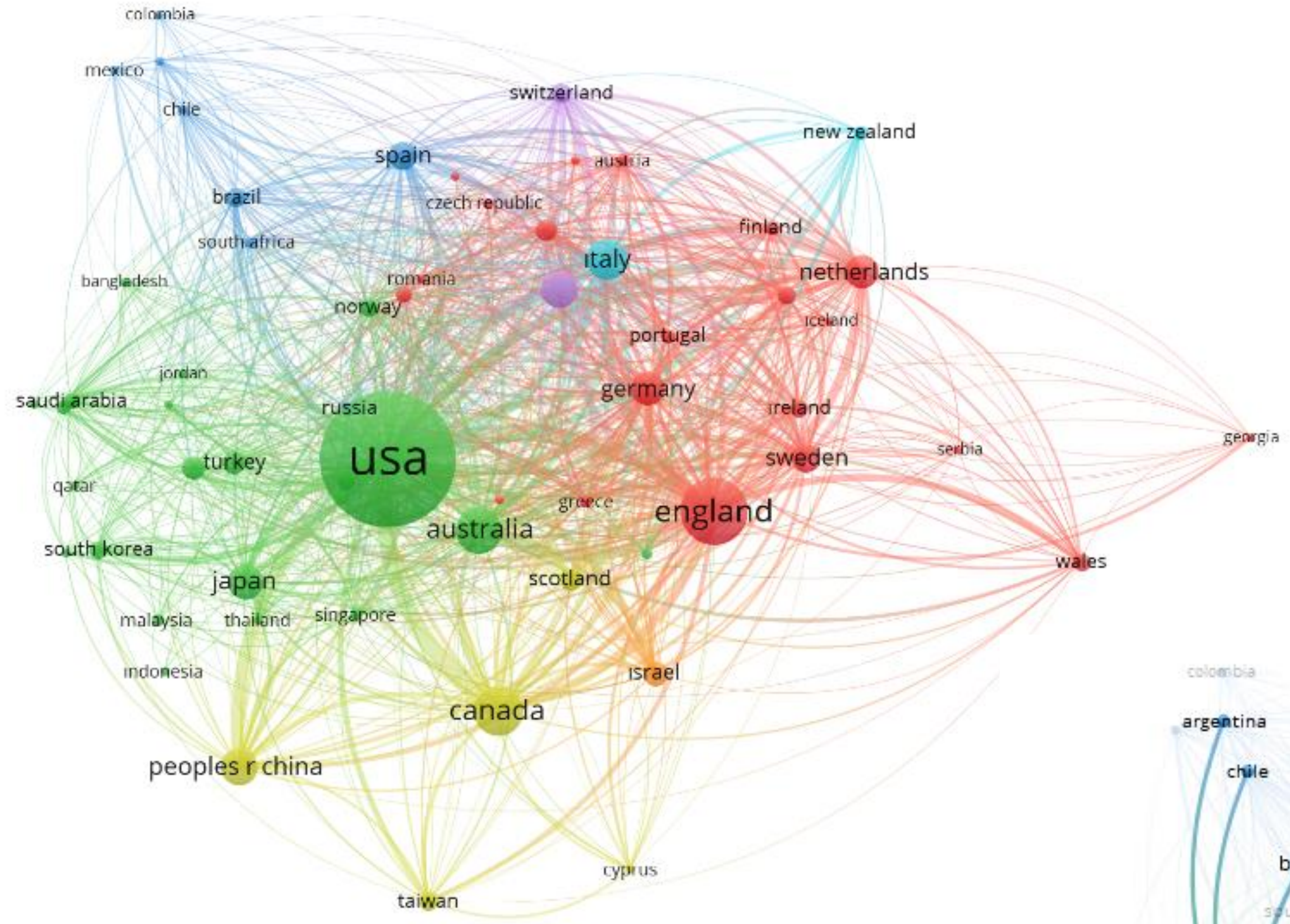
Şekil 2. Türkiye'deki yapılan otizm çalışmalarında en çok kullanılan anahtar sözcüklerin ağ görselleştirme haritası

Türkiye'deki Otizm Literatürünün Bibliyometrik Analizi

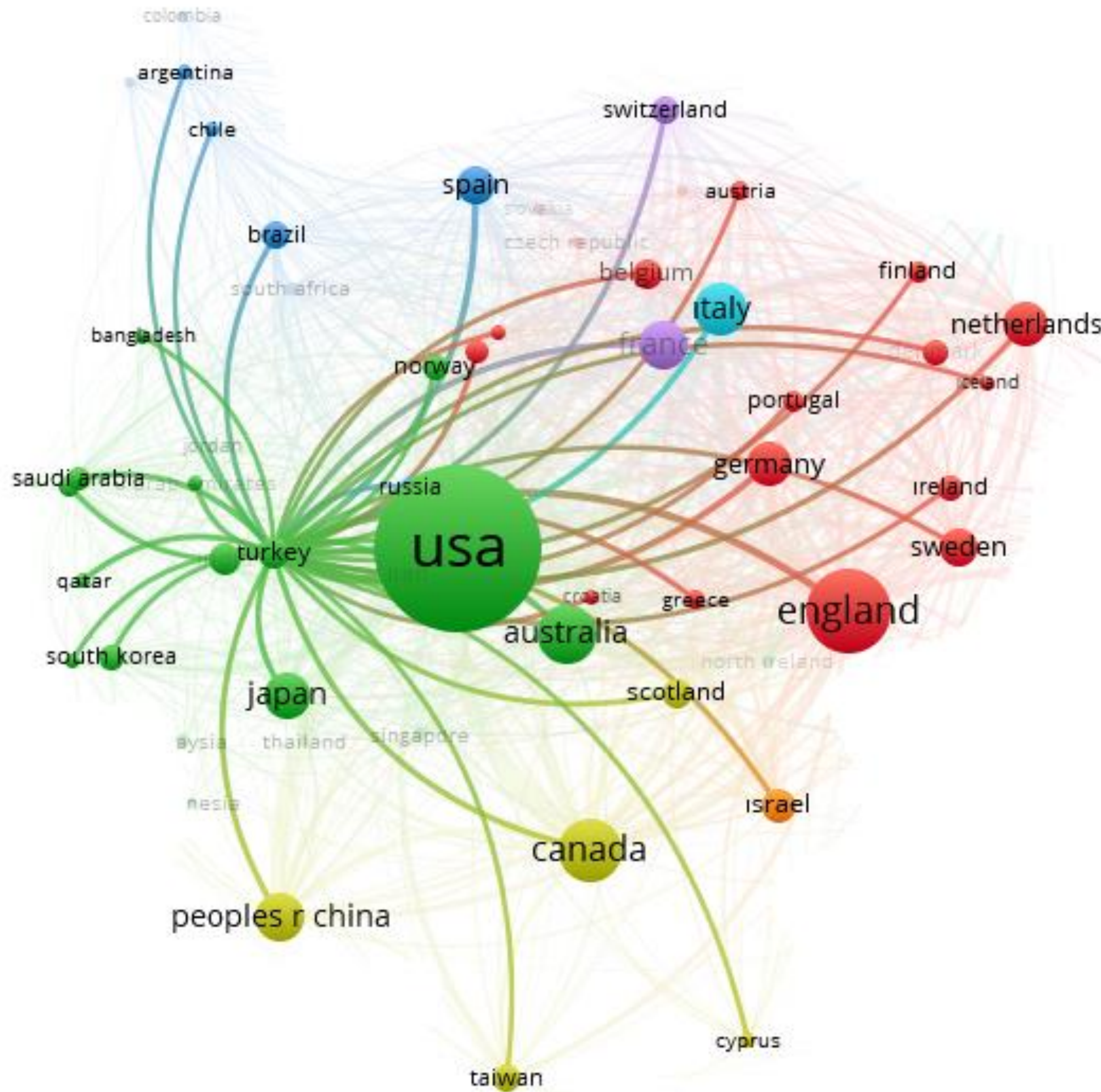
Emrah Gökay ÖZGÜR

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı

Şekil 3. Dünya çapındaki ülkelerin uluslararası işbirliğini gösteren ağ görselleştirme haritası

Şekil 5. Türkiye'deki kurumların işbirliğini gösteren ağ görselleştirme haritası

Şekil 4. Türkiye'nin uluslararası işbirliğini gösteren ağ görselleştirme haritası

